

سوالات تشریحی درس هفتم تاریخ دهم انسانی

- ۱- با توجه به روابطی که میان ایران با یونان و روم در دوران باستان وجود داشته است، استدلال کنید که چرا مورخ و محقق نباید تمام نوشته‌های مورخان یونانی و رومی درباره‌ی ایران را بی‌چون و چرا بپذیرد؟
- ۲- ایرانیان تا دویست سال پیش چه درکی از تاریخ دوره‌ی باستان خود داشتند؟
- ۳- چه عواملی شناخت تاریخی نسبت به ایران باستان را در دو قرن اخیر متحول کرده است؟
- ۴- سه مورد از نتایج و دستاوردهای کاوش‌ها و تحقیقات جدید را درباره‌ی تاریخ ایران در عصر باستان توضیح دهید.
- ۵- پنج مورد از منابع غیر نوشتاری تاریخ ایران در دوران پیش از اسلام را نام ببرید.
- ۶- وضعیت تاریخ‌نگاری ایرانیان در دوران باستان را بررسی و تحلیل کنید.
- ۷- تا قبل از دو قرن پیش مورخان ایرانی تاریخ عهد باستان را چگونه می‌نوشتند؟
- ۸- مورخان ایرانی تا دو قرن پیش تاریخ عصر باستان را به چند دوره و چگونه تقسیم می‌کردند؟
- ۹- تاریخ ایران زمین با چه مفهومی آغاز می‌شود و دو سلسله افسانه‌ای تاریخ ایران را نام ببرید.
- ۱۰- واژه‌هایی مانند افسانه قصه اسطوره هر کدام چه معنایی دارند؟
- ۱۱- آیا از نظر مورخان و اسطوره‌شناسان محتوی افسانه‌های تاریخی به کلی غیر واقعی هستند؟
- ۱۲- مورخان تا دویست سال پیش از کدام سلسله‌های تاریخ باستان اطلاع داشتند و از کدام سلسله‌ها چندان شناختی نداشتند؟
- ۱۳- مورخان دویست سال پیش پرسپولیس و پاسارگاد را به چه کسانی نسبت می‌دادند؟
- ۱۴- چه عاملی موجب گرایش مورخان و باستان‌شناسان به تاریخ ایران در عهد باستان شد؟
- ۱۵- در دوره صفویه، نویسندگان و محققان اروپایی، درباره سلسله‌های ایرانی، چه اطلاعات و آگاهی‌هایی داشتند؟
- ۱۶- علت نام‌گذاری خطوط سنگ نوشته‌های هخامنشی به «میخی» چه بود؟
- ۱۷- در دوره قاجاریه چه عاملی موجب شد زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی اروپاییان در ایران فراهم شود؟

- ۱۸ - خط میخی در زمان کدام شاه قاجار رمزگشایی شد؟ توسط چه کسی؟
- ۱۹ - با خوانده شدن خط میخی، کدام دولت اروپایی به کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران دست زد؟ و در چه محوطه باستانی مشغول به کار شدند؟
- ۲۰ - در چه سالی، کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان خارج شد و کدام باستان‌شناسان در ایران شروع به فعالیت کردند؟
- ۲۱ - کتاب‌های «ایران از آغاز تا اسلام» و «تاریخ ایران باستان» به ترتیب از کیست؟
- ۲۲ - کاوش‌های باستان‌شناسی جدید در ایران، چه اطلاعاتی درباره سلسله‌های پادشاهی ایران باستان، داده است؟
- ۲۳ - کاوش‌های باستان‌شناسی جدید درباره ساکنان فلات ایران پیش از مهاجرت اقوام آریایی، چه نظری داده است؟
- ۲۴ - تقسیم‌بندی جدید مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان، چه نموداری را نشان می‌دهد؟
- ۲۵ - منابع دست اول غیر نوشتاری ایران باستان شامل چه مواردی است؟
- ۲۶ - منابع غیر نوشتاری دسته اول ایران باستان، حاوی چه اطلاعاتی هستند؟
- ۲۷ - منظور از منابع نوشتاری در عهد باستان چیست؟
- ۲۸ - منابع نوشتاری عهد باستان شامل چه مواردی است؟
- ۲۹ - عمده منابع نوشتاری غیر ایرانی عصر باستان را چه کتاب‌هایی تشکیل می‌دهند؟
- ۳۰ - گزنفون مورخ یونانی، درباره هخامنشیان، چه آثاری دارد؟
- ۳۱ - پروکوپئوس مورخ رومی، چه آثاری درباره ایران عصر باستان دارد؟
- ۳۲ - به گفته هروودت مورخ، یونانی آگاهی تاریخی ایرانیان چگونه بوده است؟
- ۳۳ - علت ضعف تاریخ‌نگاری در دوران باستان ایران، چه بوده است؟
- ۳۴ - مهم‌ترین منابع نوشتاری در دوران هخامنشیان چه هستند؟
- ۳۵ - پنج ستون از سنگ نوشته بیستون، چه نوع گزارشی است و به چه وقایعی اختصاص دارد؟
- ۳۶ - سنگ نوشته خشایار شاه هخامنشی در کدام شهر و کشور قرار دارد؟
- ۳۷ - در کاوش‌های تخت جمشید چند لوح گلی کشف شده است؟ مربوط به کدام دوره است و حاوی چه اطلاعاتی می‌باشد؟

- ۳۸ - سنگ نوشته شاپور یکم در کجا قرار دارد و در شرح چیست؟
- ۳۹ - در خدای نامه‌ها در عهد ساسانیان به چه موضوعاتی اشاره شده است؟
- ۴۰ - در قرون نخستین هجری کدام مورخان مسلمان و با استفاده از کدام متون اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند؟
- ۴۱ - کتاب «کارنامه اردشیر بابکان» در چه زمانی نوشته شده و موضوع آن چیست؟
- ۴۲ - کتاب «شهرستان‌های ایران‌شهر» به چه زبانی و مربوط به کدام دوره ایران باستان است؟
- ۴۳ - منابع دست دوم تاریخ ایران در دویست سال اخیر شامل چه مواردی است؟
- ۴۴ - دو نمودار زیر را باهم مقایسه و تفاوت‌های آن‌ها را بیان کنید.

ساسانیان	اشکانیان	کیانیان	پیشدادیان
----------	----------	---------	-----------

دوران پیش از تاریخ (از حدود ۱ میلیون تا ۵ هزار سال پیش)	دوران تاریخی (از ۵ هزار سال پیش تا کنون)					
	دوران حکومت آریاییان (۷۰۰ ق.م تا ۶۵۱ ق.م)		دوران پیش آریایی (۳۰۰۰ ق.م تا حدود ۷۰۰ ق.م)			
	ساسانیان	اشکانیان	سلوکیان	هخامنشیان	ماد	ایلام

- ۴۵ - الف) به نظر شما چرا آثار و اشیای متعلق به دوران پیش از تاریخ، نقشی کلیدی در شناخت این دوره دارند؟
- ب) به تصویر آثار و بناهای زیر به دقت نگاه کنید و با راهنمایی دبیر خود بگویید این آثار و بناها، حاوی چه اطلاعاتی درباره‌ی گذشته هستند؟
- پ) اشیاء و ابزار باستانی چه اطلاعاتی درباره‌ی سازندگان و استفاده‌کنندگان این آثار در اختیار محققان قرار می‌دهند؟

● نمونه‌ای از آثار سفالی و فلزی دوران باستان ● بقایای کاخ اردشیر